

بوم خبر

گنجینه فرهنگستان هنر
به نمایش درمی آید

مجموعه آثار گنجینه فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، به تدریج در سایت این فرهنگستان فضای مجازی معرفی می‌شوند. معاونت پژوهشی فرهنگستان با توجه به شیوع ویروس کرونا تعطیلی موزه‌ها و گالری‌ها، بر آن شده تا بخشی از تصاویر آثار هنری گنجینه فرهنگستان هنر را برای بازدید عموم آماده کند و به صورت مجازی در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. بر این اساس تصاویر و شناسنامه آثار به همراه کوتاه‌نوشته‌ای از کارنامه هنرمندان، در هر هفته در وب‌گاه فرهنگستان هنر ارائه خواهد شد. آثار معرفی شده مجموعه‌ای غنی از آثار هنرمندان برجسته معاصر کشور را تشکیل می‌دهد که در گنجینه این فرهنگستان نگهداری می‌شود. در نخستین گام، مجموعه آثار هنرمندان موسوم به جنبش سقاخانه که ۲۳ اثر این گنجینه را شامل می‌شود، به نمایش در خواهد آمد.

گفتگوهای آنلاین هنری
در گالری هما

گالری هما برنامه گفت‌وگوی زنده با هنرمندان را آغاز می‌کند. گالری هما از جمع‌های دایه‌به‌دایه گفت‌وگو با هنرمندان را آغاز کرد. گفتگوهای زنده با هنرمندان قرار است جایگزین افتتاحیه‌های گالری شده و هر جمعه ساعت ۱۶ برگزار شوند. هدف از این گفت‌وگوها آن است که هنرمندان فرصت پیدا کنند درباره آثار رویکردهای خود در هنر صحبت کنند. نخستین برنامه از این مجموعه به گفت‌وگو با علیرضا آستانه اختصاص داشت و او درباره تجربه هنری خود، هنر معاصر، رویکرد انتقادی به سنت خوشنویسی و... سخن گفت. علاقه‌مندان برای تماشای این برنامه می‌توانند به صفحه @homaartgallery مراجعه کنند.

فراخوانی برای نقاشی‌های جیبی

نمایشگاه «جیبی» ویژه آثاری در ابعاد ۱۶ در ۸ سانتی‌متر برگزار می‌شود. گروه «ارت پترن» یک نمایشگاه گروهی را با هدف جلب توجه‌ها در این زمینه برگزار می‌کند. در متن فراخوان این نمایشگاه آمده است: سال‌هاست که مجموعه‌داران از شهرتیرین هنرمندان عصر خود آثاری را برای مجموعه‌های شخصی خود انتخاب می‌کنند و بابت آنها هر بهایی را می‌پردازند. این امر در طول زمان باعث رشد فزاینده ارزش آثار بعضی هنرمندان می‌شود و گاه امضای یک هنرمند باعث فزونی قیمت یک اثر است. رشد فزاینده علاقه به مجموعه‌داری باعث شده است، مجموعه‌دارانی نوظهور به این عرصه قدم بگذارند. عاشقانی که با شوق به جستجوی اثر دلخواه‌شان هستند و در تکاپویی روزمره برای هر چه بهتر کردن مجموعه‌های شخصی‌شان، اما این علاقه‌مندان نوظهور همیشه در این امر موفق نیستند، چرا که مفهوم عبارت مجموعه‌داری به اشتباه در کنار سرمایه‌داری جا خوش کرده است؛ چه برای هنر دوستان و چه برای هنرمندان. اثر خوب همیشه اثری گران‌قیمت نیست، همان‌طور که هنرمند خوب همیشه هنرمندی مشهور و صاحب امضا نبوده است. علاقه‌مندان تا ۲۵ خردادماه فرصت دارند رزومه و اثر خود را به ایمیل artpattern.net@gmail.com ارسال کنند.

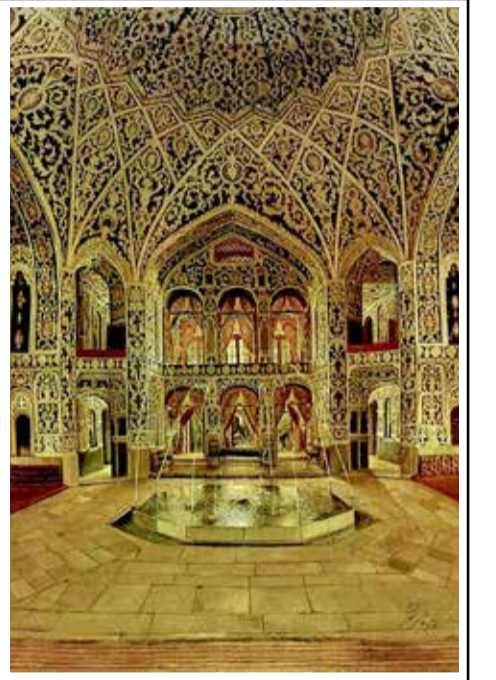
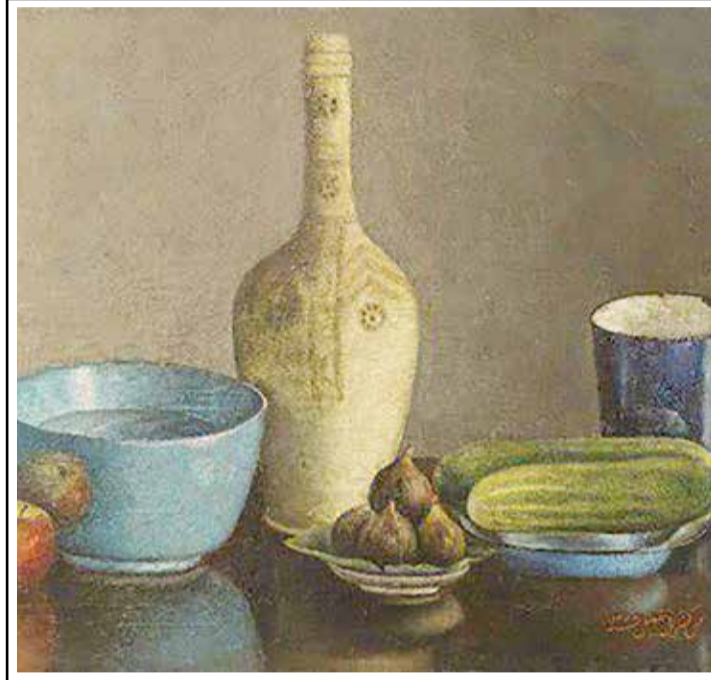
مسیر رنگ‌ها در گالری یاسمین

گالری یاسمین یک نمایشگاه گروهی نقاشی در روزهای قرنطینه به صورت آنلاین برگزار کرده است. نمایشگاه «مسیر رنگ‌ها» با آثاری از هنرمندان جوان در کنار اساتید هنر نقاشی، فضایی مجازی میزبان بازدید کنندگان است. این نمایشگاه توسط الهام نیک‌روش و لیلیا شاهنجرینی گردآوری شده و موضوع آن، روزگار قرنطینه و جهان پاسکرونا عنوان شده است. نمایشگاه «مسیر رنگ‌ها» در صفحه اینستاگرام @yasamin.artgallery قابل مشاهده است.

مرور کارنامه مکتب کمال الملک در سالروز تولد اسماعیل آشتیانی

هفت دهه تاثیرگذاری بر هنر معاصر ایران

نقاشی اثر کامال الملک

کمال الملک را می‌توان سستی و مدرن دانست. علی‌اکبر مین‌الدوله معلم کمال الملک از نقاشانی که به او باسفر کرده بود، این فهم را که نقاشان ایرانی نباید تنها به طبیعت اقتدا کنند به وجود آورد و نوعی از رئالیسم را وارد نقاشی ایرانی کرد

اجتماعی پیمانی و صنعتی. به نظر می‌رسد که آگاهی و درک هنری در حیدریان و صدیقی عمیق‌تر است و شاید همین امتیاز باعث می‌شود که آن‌ها دست‌کم در بعضی آثارشان از حدود مکتب کمال الملک فراتر روند. آیدین آغداشلو، هنرمند نقاش نیز در ارتباط با کمال الملک و جایگاه او در هنر ایران می‌گوید: «کمال الملک یکی از مهم‌ترین نقاشان تاریخ هنرهای

طراحی می‌زندند. به‌طور کلی، «مکتب» آن‌ها در مدتی بیش از ۷۰ سال، هنر معاصر ایران را زبیر نفوذ داشت و هنوز هم نقش مهمی در هدایت فرهنگ و سلیقه هنری عمومی ایفا می‌کند. از میانه سده نوزدهم جریان‌های همانندی با وسعت و قدرت نفوذ و پایداری متفاوت در بسیاری از کشورهای آسیای افریقای بدیدار شده‌اند که غالباً با گرایش‌های نو مخالف بوده‌اند و محمد غفاری نیز با همین رویکرد پایه‌گذاری مکتب خود اقدام کرد. اگر چه تعصب در پیروی از اصول و میثاق‌های سنت طبیعت‌گرایی اروپایی، وجه مشترک تمامی پیروان کمال الملک است؛ انسان به لحاظ دانش، توانایی فنی و انتخاب اسلوب و موضوع کار یکسان نیستند. تقریباً همه شاگردان در موضوع‌های تک‌چهره، طبیعت‌بی‌جان و منظره کار کرده‌اند و نیز جلگه‌های تمایلی به مردم‌نگاری از خود نشان داده‌اند. ولی در این میان، بعضی ویژگی‌ها را نیز می‌توان تشخیص داد مثلاً لطافت سایه روشن کاری وزیری، استحکام طراحی شیخ، قلم‌زنی آزاد اولیا، تنوع اسلوب شهابی و حساسیت

شیخ، یاسمی، محمود اولیا، علی‌اکبر نجم‌آبادی، یحیی دولت‌شاهی، محسن سهیلی، صدیقی، محسن مقدم، فتح‌الله عبادی، رضا شهبانی، مار کار قرابگیان، صمیمی، مصطفی نجمی و چند نفر دیگر در این مکتب جای دارند. البته شاید بتوان نام سازمان‌زنگی و میرمصور از زنگی - که در روسیه آموزش دیدند و در تبریز به تدریس پرداختند - و نیز علی اصغر پتگر، جعفر پتگر و هوشنگ پیمانی را هم بر این فهرست افزود؛ ولی علی رخساز و علی‌اکبر صنعتی از این جمع تاندازهای متمایز هستند. اینان - به پیروی از کمال الملک - کمال مطلوب خود را در هنر رافائل، تیسین، روبنس و میرانت می‌جستند اما در عمل، راه هنر آکادمیک سده نوزدهم اروپا را دنبال می‌کردند. بنابراین، آمیخته‌ای از کلاسیسیسم سطحی و ناتورالیسم آشکار همراه با نوعی احساساتی‌گری شبیه رمانتیک را در کارشان می‌توان دید. اغلب آن‌ها در دبیرستان‌ها، هنر کدها و آموزشگاه‌های خصوصی به کار تدریس مشغول بودند و حتی دست به انتشار کتاب‌های راهنمای نقاشی و

روزبه صدر

تاریخ معاصر ایران جریان‌ها و مکتب‌های هنری متعددی را به خود دیده که هر یک به سهم خود در غنای زبان و فرهنگ بصری آن نقش بازی کرده است. مکتب کمال الملک نیز به عنوان یکی از اثرگذارترین و پر دوام‌ترین این جریان‌ها در مسیر سهم قابل توجهی را به خود اختصاص داده است. اما اینکه این پدیده هنری چگونه و از چه مسیری موفق شده تجربه‌های هنری یک قرن اخیر ایران را غنا ببخشد، روایتی پرافت و خیز دارد که در آستانه سالروز تولد یکی از پیشگامانش، فرصتی برای بازخوانی آن در اختیارمان می‌گذارد.

مکتب کمال الملک و هدایت سلیقه هنری عمومی

روئین پاکباز، هنرمند و پژوهشگر هنر دربار می‌آیند. هنری می‌گوید: «مکتب کمال الملک اصطلاحی است برای توصیف آثار شاگردان کمال الملک و پیروان راه و روش او. آشتیانی، وزیری، حیدریان،

یادداشت

تاملی بر هنر محیطی در ایران

انسبه عزیزپور

هنر محیطی شکلی از هنرهای جدید است که شاخه‌ها و گرایش‌های مختلفی چون هنر بوم‌شناختی (Eco Art)، هنر در طبیعت (Art in Nature) و هنر ترمیمی (Restoration Art) را شامل می‌شود و می‌کوشد تا از طریق خلق اثر هنری رابطه مخاطب با محیط در معنای کلی را بهبود ببخشد. این آثار ناپایدار و میرا هستند و به علت دور افتاده بودن، از طریق رسانه‌هایی چون ویدئو، اینترنت، عکس و... به طور گسترده‌تر با مخاطب ارتباط برقرار می‌کنند.

جریانی که به عنوان هنر محیطی ایران می‌شناسیم، جریانی نسبتاً نوظهور و پیشینه چندانی ندارد، ولی می‌شود برای موفقیت‌هایش دلایل مختلفی را عنوان کرد. واقعیت این است که هنرمندان ایرانی فعال در این عرصه تعدادشان بسیار کم‌بولى کیفیت کارشان قابل اعتناست. مادر کشوری زندگی می‌کنیم که از نظر وسعت و تنوع طبیعی بی‌ظنیر است و در واقع از همه نوع اقلیم و طبیعت بهره‌مند هستیم؛ این امکانی است که در حقیقت بستر بروز و شکوفایی هنرهای محیطی

بیشتر این هنر وجود دارد. ولی اگر در بحث تئوری و آموزش جدی گرفته نشود به همان میزان می‌تواند آسیب‌پذیر باشد و به بیراهه برود. در کشور ما هنوز هم هنر زیست‌محیطی به هنری گفته می‌شود که در آن تصویر درخت و حیوان وجود دارد و اصولاً نگاه به طبیعت یک نگاه کاملاً سطحی است. بنابراین عجیب نیست که در فضای دانشگاهی مامون‌چهری شاعر یا سهراب سپهری را نخستین هنرمندان هنر محیطی ایران معرفی می‌کنند و یا عده‌ای به دنبال ثبت باغ‌های ایرانی به عنوان نخستین نمونه‌های هنر محیطی هستند تا بگویند پیش از اینکه هنر محیطی در آمریکا و اروپا مطرح شود ما در ایران داشته‌ایم. اما در همه این موارد بیش از آنکه یک فرضیه و نگاه علمی و تخصصی وجود داشته

بسیار محدودی حتی از فعالیت‌های هنرمندان این عرصه خبر دارند. البته پذیرش شکل‌های جدید هنر معاصر و هنر جدیدی یک دهه‌ی گذشته بسیار تغییر کرده و برای مثال گالری‌های ماهم تاندازهای پذیرای کارهای جدیدتر شده‌اند و آن‌هایی که به تندی با این فعالیت‌ها بر خورد می‌کردند، کم‌کم حامی این جریان شده‌اند. به هر حال هر پدیده‌ی نو که می‌خواهد تلقی‌های موجود را به چالش بکشد، خودش قبل هر چیز به چالش کشیده می‌شود. اما در مجموع می‌توان گفت حالا این شکل از آفرینش هنری هم تاندازهای حتی در سطح رسمی پذیرفته شده است. نهادهایی چون شهرداری تهران هم تلاش‌هایی در این زمینه داشته و دو دوره جشنواره هنر محیطی را برگزار کرده‌اند؛ اما واقعیت این است که این نهادها در این زمینه هنوز به شناخت و دانش کافی نرسیده‌اند. در صورت همین که امروز نامی از این هنر مطرح است نشان دهنده رشد این هنر است. در حال حاضر این جریان در مرحله‌ای است که نیاز به پژوهش، آموزش و بازنگری دارد. شاید دلیل اینکه خیلی از جریان‌های آیندومدی هستند و بعد خاموش می‌شوند همین است که شناخت و آگاهی کافی نیست. منابعی چون کتاب و نقد و تحلیل در حوزه هنرهای محیطی بسیار کم است و اگر هست ابتدایی و کلی است. باین وجود به آینده این هنر می‌توان امیدوار بود؛ چرا که به نظر می‌رسد زمینه‌های شکوفایی